

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 378

van **MIRANDA VAN EETVELDE**

datum: 15 september 2017

aan **SVEN GATZ**

VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Jeugdbewegingen - Demografie leden

Vlaanderen wordt traditioneel gekenmerkt door een sterk en levendig jeugdwerk. De ledenaantallen blijven dan ook al jaren stijgen. In 2015 waren er al meer dan 200.000 kinderen aangesloten bij de bestaande jeugdbewegingen. Dit betekent natuurlijk ook dat de druk op de werking van de jeugdbewegingen toeneemt. Om alles in goede banen te leiden, moet er voldoende leiding, lokalen en capaciteit voorhanden zijn. Dat is niet altijd evident. In het verleden ontstonden er door het toenemend aantal leden zelfs wachtlijsten of situaties waarbij ouders kampeerden om hun kind in te schrijven.

Het toenemend aantal leden bij de Vlaamse jeugdbewegingen kwam reeds aan bod bij een vraag om uitleg van collega Annouri (vraag nr. 2782 van 29 september 2016). De minister gaf toen aan dat er slechts in beperkte mate problemen bestaan en dat dit dan ook sterk gerelativeerd moest worden.

Naast het toenemend aantal leden zijn er ook andere werkpunten binnen het jeugdwerk. Zo kennen we reeds langer het probleem van de geringe diversiteit binnen het Vlaamse Jeugdwerk. Middels het regeerakkoord en de beleidsnota Jeugd wil de minister dan ook inzetten op jeugdwerk dat alle jongeren bereikt. Eind 2016 kondigde de minister aan dat, om de diversiteit van het jeugdwerk te bevorderen, hij 750.000 euro zou investeren in een projectoproep die inzet op 'straatburgerschap' in Brussel en 'lokale bruggenbouwers' in Vlaanderen en Brussel. Deze projecten gingen van start op 1 juni 2017.

1. Kan de minister, voor de laatste vijf kalenderjaren, een overzicht geven van de evolutie van het aantal leden per gesubsidieerde landelijk georganiseerde jeugdvereniging?
2. Kan de minister, voor de laatste vijf kalenderjaren, een overzicht geven van de evolutie van het aantal leidinggevendenden per gesubsidieerde landelijk georganiseerde jeugdvereniging?
3. Hoeveel afdelingen van de gesubsidieerde landelijk georganiseerde jeugdverenigingen voerden het afgelopen jaar een ledenstop in?
4. Heeft de minister cijfers ter beschikking over de (mogelijke) migratieachtergrond van de leden van de gesubsidieerde jeugdbewegingen? Zo ja, is deze verhouding de afgelopen jaren verbeterd? Zo neen, hoe zal de minister dit in de toekomst monitoren?

5. Is de minister vandaag, ondanks de signalen vanuit de sector zelf met betrekking tot de ledenaantallen, nog steeds van mening dat de toename nog altijd van die aard is dat er geen grote problemen bestaan?
6. Deze zomer waren er verschillende incidenten bij de jaarlijkse zomerkampen van de jeugdbewegingen.
 - a) Kan de minister een overzicht geven van het totaal aantal kampen dat deze zomer moest worden stopgezet? Graag indien mogelijk met inbegrip van de reden voor stopzetting.
 - b) Klopt het dat deze cijfers niet opvallend verschillen in vergelijking met de cijfers van het aantal stopgezette kampen in de voorbije jaren?
7. Bij deze incidenten werd soms gekeken naar de leiding van de jeugdbewegingen.

Is de minister, naar aanleiding van deze voorvallen, van mening dat de vorming voor leidinggevendenden herbekeken of verfijnd moet worden? Graag enige toelichting hierbij.

SVEN GATZ

VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

ANTWOORD

op vraag nr. 378 van 15 september 2017

van **MIRANDA VAN EETVELDE**

1. Voor wat betreft de leden van de jeugdverenigingen verzamelen we jaarlijks de cijfers voor de VRIND statistieken. Dit geeft volgend beeld:

	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Chirojeugd Vlaanderen	97888	99135	103498	104598	90 568
FOS Open Scouting	8054	8096	8322	7360	8 657
KLJ	23894	23881	19708	20162	19 951
KSA NATIONAAL VZW	25779	25832	26564	26698	27527
VNJ	Geen cijfers	917	907	1050	Geen cijfers
Scouts en Gidsen Vlaanderen	71216	74582	71717	73865	65 156
IJD	6454	6488	6010	5022	5103
Jeugd Rode kruis	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

2. Voor wat het aantal leidinggevendens betreft kreeg ik volgende cijfers van de jeugdbewegingen:

	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Chirojeugd Vlaanderen	16385	15994	15940	15778	15749
FOS Open Scouting	1495	1288	1085	1144	1264
KLJ	3765	3369	3141	3164	3310
KSA NATIONAAL VZW	5515	5439	5336	5407	5525
VNJ	Geen cijfers – globaal een lichte dalende trend in het aantal leidinggevendens				
Scouts en Gidsen Vlaanderen	10572	10712	10656	10831	11040
IJD	688	717	719	707	802
Jeugd Rode kruis	1231	1220	1010	1081	1002

3. Het beeld inzake het doorvoeren van een ledenstop verschilt van jeugdbeweging tot jeugdbeweging. Om te beginnen vragen de koepels hierover geen systematische gegevens op.

Fos Open Scouting geeft aan daar geen gegevens over bij te houden, maar heeft wel het aanvoelen dat in stedelijke gebieden het aantal eenheden met een wachtlijst groeit. Wat de leeftijdsgroepen betreft zijn deze 'ledenstops' vooral van toepassing op de 6 à 7-jarigen, maar recenter ook meer en meer op de leeftijdsgroep van de 8 à 10-jarigen.

KLJ heeft geen weet van een lokale groep die een ledenstop invoerde. Er zijn wel verschillende groepen die geen actieve ledenwerving meer doen om te vermijden dat de groep te groot zou worden. Verder ondersteunt de koepel lokale groepen in het

proactief detecteren van een nakend leidingstekort. Op die manier kan er tijdig een actie om leiding te werven georganiseerd worden.

Scouts en Gidsen Vlaanderen vraagt deze gegevens niet systematisch op bij de lokale groepen. Veel groepen ontwikkelden wel hun eigen systeem met wachtlijsten of ledenstop. Van een aantal groepen weet men iets meer doordat er een aparte bevraging werd gedaan. Zo weet men dat er in 2013-2014: minstens 7; 2014-2015: minstens 11 en in 2015-2016: minstens 16 groepen een wachtlijst of ledenstop hadden.

KSA stelt dat het aantal lokale groepen dat een ledenstop invoerde erg beperkt was.

VNJ had geen afdelingen die een ledenstop doorvoerden.

IJD had in de referentieperiode geen weet van afdelingen die een ledenstop doorvoerden.

Jeugd Rode Kruis werkt niet met vaste leden.

4. Geen enkele jeugdbeweging houdt gegevens bij over de (mogelijke) migratieachtergrond van haar leden. Jeugdbewegingen proberen in hun diversiteitsbeleid in te zetten op bewustmaking en drempelverlaging en maken bewust geen onderscheid tussen leden. Koepels zetten wel in op het ondersteunen hun lokale groepen in het laagdrempelig maken en houden van hun werking om zoveel mogelijk kinderen en jongeren de kans te bieden deel te nemen aan jeugdwerk in hun gemeente.

Ik moet dus verwijzen naar bijvoorbeeld gegevens gepubliceerd in de JOP scholenmonitor (2014). Die toonde in de steden Gent, Brussel en Antwerpen aan dat jongeren van vreemde origine minder deelnemen aan de activiteiten van de jeugdbewegingen, maar daarentegen meer deelnemen aan specifiek jeugdwerk voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren, allochtone verenigingen en religieuze verenigingen.

Uit cijfers die werden verzameld naar aanleiding van diverse onderzoeken in opdracht van afdeling Jeugd in 2014 werd gepolst naar diversiteit bij deelnemers en begeleiding. De coördinatoren van de organisaties maakten een inschatting over de deelname van verschillende groepen van kinderen aan hun werking. Dat leverde onderstaand beeld op:

	Speelpleinen	Jeugdhuizen	WMKJ's	Jeugdbeweging
% allochtone kinderen	17,0	9,6	61,6	2,1
% kinderen in armoede	14,8	8,9	59,6	3,6
% kinderen met een beperking	6,7	3,3	2,9	2,1
% kinderen uit de bijzondere jeugdzorg	4,4	-	10,2	-
% meisjes	49,8	31,8	28,4	-

5. Ik blijf inderdaad die mening toegedaan.
Dat wordt ook door alle verenigingen bevestigd. Ook wanneer er her en der wordt gewerkt met ledenstops of wachtlijsten dan wordt dat niet ervaren als algemeen problematisch. Uiteraard blijven verenigingen waakzaam voor mogelijke trends die ze dienen op te vangen. Daarnaast wordt ingezet op het ondersteunen van lokale groepen via het organiseren van vorming of het opzetten van wervingsacties.
6. Ook hier houden niet alle verenigingen hier gegevens over bij. Van de verenigingen die dit wel doen kreeg ik deze informatie:

	2017	2016	2015	2014
Chirojeugd Vlaanderen	4 (3 ziekte, 1 wateroverlast)	3 (2 ziekte, 1 storm)	3 (ziekte)	11 (7 ziekte, 4 storm)
FOS Open Scouting	0	Maximaal 2 per jaar door storm of wateroverlast		
KLJ	0	Maximaal 1 per jaar door ziekte		
KSA NATIONAAL VZW	2 (1 besmet water, 1 begrafenis leider)	Jaarlijks maximaal 1 tot 2 kampen (minder dan 1% van de georganiseerde kampen)		
VNJ	Geen kampen stopgezet			
Scouts en Gidsen Vlaanderen	Geen info over kampen die werden stopgezet			
IJD	In 2015 werd 1 kamp stopgezet omwille van een te laag aantal leden			
Jeugd Rode kruis	Geen info over kampen die werden stopgezet			

7. Ik ben van mening dat er geen nood is aan meer regels of bijkomende vorming. Met de hervorming van het decreet inzake de kadervorming werd er een duidelijk kader gecreëerd waarbij stevig wordt ingezet op competenties van animatoren, hoofdanimatoren en instructeurs.

Ik krijg daarbij ook het signaal dat verenigingen systematisch inzetten op het steeds beter vormen van hun animatoren enerzijds en anderzijds op het beter voorbereiden van hun bestaande vormingen en opleidingen. Daarbij worden vormingen afgestemd op de actuele noden of problemen in de samenleving. Koepels zorgen ook voor de ondersteuning van hun lokale groepen. Zo hebben verschillende groepen een nationaal noodnummer dat 24/24 bereikbaar is waardoor een groep snel kan ondersteund worden wanneer iets fout loopt.